

MINISTÈRE
DE L'ÉDUCATION
NATIONALE

EBE HEB 2

SESSION 2018

**CONCOURS EXTERNE
CAFEP**

**Section : LANGUES VIVANTES ÉTRANGÈRES
HEBREU**

TRADUCTION : THÈME OU VERSION

Durée : 5 heures

L'usage de tout ouvrage de référence, de tout dictionnaire et de tout matériel électronique (y compris la calculatrice) est rigoureusement interdit.

Dans le cas où un(e) candidat(e) repère ce qui lui semble être une erreur d'énoncé, il (elle) le signale très lisiblement sur sa copie, propose la correction et poursuit l'épreuve en conséquence.

De même, si cela conduit à formuler une ou plusieurs hypothèses, il est demandé de la (ou les) mentionner explicitement.

NB : La copie que vous rendrez ne devra, conformément au principe d'anonymat, comporter aucun signe distinctif, tel que nom, signature, origine, etc. Si le travail qui vous est demandé comporte notamment la rédaction d'un projet ou d'une note, vous devrez impérativement vous abstenir de signer ou de l'identifier.

Tournez la page S.V.P.

Epreuve de traduction

רק אחרי שצלחתי את גיל הנעורים התחלתי להתעניין בעברם של הורי, וגם אז לא הצפתי אותם בשאלות, שכן ממילא היה ברור לי שלא יספרו אלא מה שעשוי למלא תפקיד חינוכי. אבא אמר משהו על העוני והרעב, ואילו אימא תיארה בפנינו את ילדותה ונעוריה כזמנים של שפע שבהם לא חסרה דבר. "יהודים מסתדרים בכל מקום", אמרה לנו פעם. "יש להם שפה יהודית שמקילה עליהם לחיות בכל מקום שחיים בו יהודים." ואולם דווקא בלשון הזאת, אף ששלטו בה, אימא ואבא מעולם לא דיברו ביניהם: אבא — מסיבות עקרוניות, שכן סבר כי בכל מקום שתשלוט היידיש (שמעצמת על הכריזה עליה שהיא לשון התרבות של העם היהודי, מה שאין כן העברית, שהיא כלי שרת בידי הבורגנות) יקופח חלקה של העברית; ואימא — כדי לרצות את אבא.

בסיפור החיים שלהם, כפי שסיפרה לנו אותו אימא, היה אבא בן עניים עם הרגלים של בני עניים, ואילו היא בת עשירים הרגילה במותרות אבל יכולה גם לוותר עליהם; הוא מוסמך לרבנות שלימד את עצמו שלוש או ארבע שפות זרות, והיא בת העשירים בעלת קול הפעמונים שוויתרה על קולה כדי ללכת בעקבות בעלה. לא היתה לי סיבה לפקפק באמינות הביוגרפיה הזאת, גם לא כששופצה מעט למעני אחרי שהיו לי ילדים משלי. הדור הבא שמע אגדות מלהיבות דמיון אף יותר מן הסיפורים שסיפרה אימא לדוד ולי, ומאותו הזמן היו לאימא שתי ביוגרפיות: אחת לילדים קטנים ואחת לילדים גדולים. בגרסה הראשונה תוארו ימי הילדות הרחוקים כימים של רווחה ואושר, שבהם היה אביה הבעלים של טחנת קמח על שפת הנהר בעיר הולדתה והיא לא חסרה דבר אלא אחרי שעברה לאודסה. ואולם משבגרנו וידענו מה סיכויי של יהודי בעשור האחרון של המאה התשע-עשרה להיות הבעלים של טחנת קמח, העבירה אימא את הטחנה לידי איכר אוקראיני בעל אמצעים ואילו אביה ירד לדרגה של רואה חשבון. השינוי הזה התקבל על דעתנו, ובעצם סברנו שיפה עשתה אימא שבילדותנו ציירה לנו את ילדותה בצבעים זוהרים ודייקה יותר כשבגרנו, ואולי גם אימא סברה כך, שכן לבנות אחי המשיכה לספר את סיפור הרווחה מועשר בפרטים מרנינים, כגון שבית הוריה המה משרתים ומשרתות שאחת מהן לא הועסקה אלא בגיהוץ צווארוני התחרה של בנות הבית.

הרצון להתוודע לסיפור האמיתי התעורר שנים רבות אחרי שאימא כבר לא היתה עמנו, ואפשר שאלמלא הגיעה ארצה בתה של הצעירה באחיותיה, לא הייתי יודע דבר על הנערה טובת המזג ונחושת ההחלטה שהצטערה על שלא נולדתי בת, ואפשר

שגם מה שאני יודע כעת לוקה בחסר, שכן את הסיפורים האמינים יותר על חיי אמי בעיר שנולדה בה באוקראינה שמעתי מפי בת דודתי שלא ראתה את אימא מימיה וכל שידעה לספר שמעה מפי דודותיה, ומה שסיפרה דמה לאגדה יותר מאשר לסיפור על חיים לתומם. אני, בכל אופן, המשכתי עד גיל מבוגר להיצמד לסיפוריה של אימא, שהיו אמינים עלי והלמו את מה שיכולתי להקיש ממה שראו עיני: אישה נדיבה, תמיד על סף התרגשות בשל דברים של מה בכך ועם פחד סתום מפני התמוטטות האושר שהושג בעמל כה רב בגלל אסון לא צפוי, שכה שכיח במדינה שעודנה נלחמת על הזכות לחיות בשלום עם שכנותיה. לכל אורך חייה של אימא התמדתי במשחק המחבואים הזה, שבו היא מקפידה להסתיר ממני את האמת ואני מצדי מקפיד להסתיר ממנה כל דבר שעלול להסב לה מפת נפש או אפילו סתם התרגשות שמוטב לה בלעדיה.

סיפור הכיסוי הכפול של אימא שלי - נ.שחם, הוצאת זמורה ביתן, 2015.

Justification des traductions proposées pour les segments soulignés (voir texte de la version)

- Justifier en français les traductions proposées pour les segments soulignés. Vous définirez au préalable la tournure grammaticale, lexicale ou syntaxique hébraïque en expliquant les nécessaires transpositions liées au système linguistique propre à chacune des deux langues.

INFORMATION AUX CANDIDATS

Vous trouverez ci-après les codes nécessaires vous permettant de compléter les rubriques figurant en en-tête de votre copie

Ces codes doivent être reportés sur chacune des copies que vous remettrez.

► **Concours externe du CAFEP/CAPES de l'enseignement privé :**

Concours	Section/option	Epreuve	Matière
E B F	0 4 2 8 E	1 0 2	3 4 4 8